

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«КИЇВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
ТАВРІЙСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ В.І.ВЕРНАДСЬКОГО»**

Циклова комісія економіко-управлінських та соціальних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора

з навчально-виховної роботи

Людмила ПУСТОВОЙТ

“29” серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК6 Економічний аналіз

підготовки фахового молодшого бакалавра

освітньо-професійної програми **Організація обслуговування на транспорті**
спеціальності **073 Менеджмент**

відділення Транспорту, управління та діловодства

Київ – 2022 рік

Робоча програма з дисципліни Економічний аналіз для підготовки фахових молодших бакалаврів за освітньо-професійною програмою Організація обслуговування на транспорті для IV курсу спеціальності 073 Менеджмент

Розробник: викладач вищої категорії, "старший викладач" – Людмила САРНАВСЬКА

Робочу програму затверджено на засіданні циклової комісії економіко-управлінських та соціальних дисциплін

Протокол від « 26 » серпня 2022 року № 1

Голова циклової комісії Людмила САРНАВСЬКА
(підпис)

Розглянуто і рекомендовано до затвердження навчально-методичною радою коледжу

Протокол № 1 від «26» серпня 2022р.

Голова НМР Аліна МАРКОВА

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка	4
2. Навчально-тематичний план дисципліни	6
3. Календарно-тематичний план дисципліни	6
4. Теми і плани лекційних занять	7
5. Теми і плани семінарських занять	9
6. Теми і питання для самостійної роботи студентів	13
7. Методи активізації навчального процесу	15
8. Система поточного та підсумкового контролю знань.	15
9. Критерії оцінювання результатів навчання студентів	16
10. 16	
Додатки	18

1. Пояснювальна записка

Економічний аналіз є основою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Мета – є здобуття здобувачами освіти цілісних і системних знань з теорії та методології економічного аналізу, методики й організації аналізу основних аспектів діяльності транспортних підприємств, окремих економічних явищ і процесів, а також набуття практичних навичок щодо використання здобутих знань на практиці.

Завдання – ознайомлення з термінологією економічного аналізу, забезпечення аналітичної підготовки фахівців економічного та управлінського напрямку, оволодіння знаннями, необхідними для аналітичного дослідження діяльності підприємств, окремих її аспектів, явищ і процесів для розробки та прийняття оптимальних управлінських рішень.

Процес вивчення дисципліни ВК6 Економічний аналіз спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

а) загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях, приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 13. Здатність до системного мислення, бути критичним та самокритичним.

б) спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 6. Здатність планувати, аналізувати, контролювати та оцінювати власну роботу та роботу інших працівників.

СК 9. Здатність проводити економічні розрахунки.

СК 12. Здатність підтримувати належний рівень економічних знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

СК 13. Здатність використовувати професійно-орієнтовані знання і практичні навички для оцінки правової чи управлінської ситуації, з метою прийняття обґрунтованого рішення.

Очікувані результати навчання.

РН 7. Використовувати сучасні інформаційні і комунікаційні технології для вирішення професійних задач.

РН 8. Демонструвати вміння розв'язувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності.

РН 12. Демонструвати навички пошуку, збирання, оброблення та аналізування інформації у професійній діяльності.

РН 14. Демонструвати вміння планувати, аналізувати, контролювати та оцінювати власну роботу та роботу інших осіб у спеціалізованому контексті.

РН 15. Визначати основні економічні показники підприємства (підрозділу) для підвищення ефективності діяльності.

PH 19. Демонструвати вміння доносити власні висновки, знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців та нефахівців. Відповідати за прийняття рішень у складних умовах.

2. Навчально-тематичний план дисципліни

№	Назва розділу	Кількість годин
----------	----------------------	------------------------

		Всього	Лекції	Семін.	Самоств
1	Розділ 1. Метод та методика економічного аналізу, інформаційна база, організація, етапи аналітичної роботи	18	6	2	10
2	Розділ 2. Аналіз витрат на утримання і експлуатацію автотранспорту, механізмів і обладнання	26	10	4	12
3	Розділ 3. Фінансовий аналіз.	16	4	2	10
	Всього	60	20	8	32

3. Календарно-тематичний план дисципліни

№з \п	Назви розділів і тем	Кількість годин			
		усього	лекції	семінар заняття	сам роб
1	2	3	4	5	6
	Розділ 1. Метод та методика економічного аналізу, інформаційна база, організація, етапи аналітичної роботи				
1	Тема. Вступ. Зміст, предмет і завдання економічного аналізу	4	2		2
2	Тема. Метод та методика економічного аналізу. Організація та етапи аналітичної роботи	6	2		4
3	Тема. Види економічного аналізу і його інформаційна база	2	2		
4	Тема. Теоретичні основи економічного аналізу	6		2	4
	Розділ 2. Аналіз витрат на утримання і експлуатацію автотранспорту, механізмів і обладнання.				
5	Тема. Аналіз виконання виробничої програми.	4	2		2
6	Тема. Аналіз ефективності використання основних фондів.	2	2		
7	Тема. Аналіз використання матеріальних ресурсів.	2	2		
8	Тема . Аналіз використання довгострокових активів та матеріальних ресурсів	6		2	4

9	Тема. Аналіз ефективності використання праці.	6	2		4
10	Тема. Аналіз витрат на утримання і експлуатацію автотранспорту, механізмів і обладнання	4	2		2
11	Тема. Використання трудових ресурсів і витрат на виробництво продукції (послуг).	2		2	
Розділ 3. Фінансовий аналіз.					
12	Тема. Аналіз прибутку і рентабельності підприємства	6	2		4
13	Тема. Аналіз фінансового стану підприємства.	8	2		6
14	Тема. Фінансовий аналіз роботи підприємства	2		2	
	Всього по дисципліні	60	20	8	32

4. Теми і плани лекційних занять.

Розділ 1. Метод та методика економічного аналізу, інформаційна база, організація, етапи аналітичної роботи.

Тема. Вступ. Зміст, предмет і завдання економічного аналізу.

План:

1. Зміст економічного аналізу.
2. Предмет і завдання економічного аналізу
3. Економічний аналіз у системі управління підприємством.
4. Зв'язок економічного аналізу з іншими науками і дисциплінами

Тема. Метод та методика економічного аналізу. Організація та етапи аналітичної роботи.

План:

1. Метод економічного аналізу
2. Прийоми економічного аналізу

Література: Костюк с.9, , Волкова с.18, Цал-Цалко с.38,

Тема. Види економічного аналізу і його інформаційна база.

План:

1. Види економічного аналізу.
2. Інформаційна база економічного аналізу.
3. Організація проведення економічного аналізу.

Розділ 2. Аналіз витрат на утримання і експлуатацію автотранспорту, механізмів і обладнання.

Тема. Аналіз виконання виробничої програми.

План:

1. Сутність, значення та завдання аналізу виробничої програми підприємств МЕТ.
2. Порівняльний аналіз виробничої програми підприємства МЕТ.
3. Факторний аналіз виробничої програми підприємства МЕТ.

Тема. Аналіз ефективності використання основних фондів

План:

1. Суть і завдання аналізу ефективності використання основних фондів підприємства МЕТ.
2. Аналіз складу і технічного стану основних фондів
3. Аналіз ефективності використання основних фондів
4. Аналіз використання обладнання і виробничих потужностей підприємства
5. Аналіз зносу і амортизації основних засобів

Тема. Аналіз використання матеріальних ресурсів.

План:

1. Матеріальні витрати на виробництво продукції.
2. Показники, що характеризують використання матеріальних ресурсів.
3. Аналіз виконання плану матеріально-технічного постачання і складу запасів
4. Аналіз використання матеріальних ресурсів

Тема. Аналіз ефективності використання праці.

План:

1. Мета, завдання та джерела інформації аналізу використання трудових ресурсів підприємства.
2. Аналіз забезпеченості підприємства трудовими ресурсами.
3. Аналіз обороту і плинності робочої сили.
4. Аналіз продуктивності праці.
5. Аналіз трудомісткості продукції.
6. Аналіз технічного оснащення праці.
7. Аналіз фонду оплати праці і його використання.
8. Аналіз впливу трудових факторів на обсяг виробництва.
9. Аналіз використання трудових ресурсів.

Тема. Аналіз витрат на утримання і експлуатацію автотранспорту, механізмів і обладнання

План:

1. Значення, об'єкти, завдання аналізу собівартості продукції
2. Аналіз собівартості продукції за елементами затрат
3. Аналіз собівартості продукції за статтями калькуляції

4. Аналіз прямих матеріальних витрат утримання і експлуатацію автотранспорту, механізмів і обладнання
5. Аналіз прямих трудових витрат

Розділ 3. Фінансовий аналіз

Тема. Аналіз прибутку і рентабельності підприємства

План:

1. Аналіз складу і динаміки балансу прибутку
2. Аналіз прибутку від реалізації продукції та факторів, які на нього вплинули
3. Аналіз рентабельності
4. Аналіз розподілу і використання прибутку
5. Методика підрахунку резервів збільшення суми прибутку та підвищення рентабельності

Тема. Аналіз фінансового стану підприємства.

План:

1. Суть і завдання аналізу фінансового стану підприємства.
2. Аналіз майнового стану підприємства.
3. Аналіз показників ліквідності.
4. Аналіз показників фінансової стійкості підприємства.
5. Аналіз показників ділової активності та рентабельності
6. Оцінка потенційного банкрутства підприємств

5. Теми і плани семінарських занять

Семінарське занятті №1

Розділ 1. Метод та методика економічного аналізу, інформаційна база, організація, етапи аналітичної роботи.

Тема: Теоретичні основи економічного аналізу

План:

1. Зміст, предмет і завдання економічного аналізу
2. Метод економічного аналізу
3. Прийоми економічного аналізу
4. Види економічного аналізу.
5. Інформаційна база економічного аналізу.
6. Організація проведення економічного аналізу

Питання для дискусії:

1. Що таке аналіз і синтез?
2. Суть економічного аналізу і синтезу.
3. Що вивчає економічний аналіз?
4. Об'єкти і суб'єкти аналізу.

5. Рівні проведення економічного аналізу.
6. Які зв'язки має економічний аналіз з іншими дисциплінами?
7. Мета економічного аналізу?
8. Які завдання стоять перед економічним аналізом?
9. Основні методичні прийоми (способи) економічного аналізу.
10. Назвіть основні форми порівняння економічних показників.
11. Назвіть основні форми деталізації економічних показників
12. Які найважливіші завдання вирішує метод статистичних групувань?
13. Зіставність показників як головна умова застосування прийомів економічного аналізу
14. Використання в економічному аналізі рядів динаміки.
15. Характеристика індексного методу дослідження як одного з прийомів аналізу
16. Класифікаційні ознаки видів економічного аналізу
17. Які основні вимоги ставляться до аналітичної інформації?
18. Як здійснюється перевірка доброякісності інформації?
19. Що таке організація аналітичної роботи?

Доповіді

1. Усунення впливу інфляційних факторів для забезпечення зіставлення показників
2. Соціологічні методи, що використовуються в економічному аналізі.
3. Анкетний метод дослідження, опитування суб'єктів аналізу.

Семінарське заняття № 2

Розділ 2. Аналіз витрат на утримання і експлуатацію автотранспорту, механізмів і обладнання.

Тема: Аналіз використання довгострокових активів та матеріальних ресурсів..

План:

1. Аналіз складу і технічного стану основних фондів
2. Аналіз ефективності використання основних фондів
3. Аналіз зносу і амортизації основних засобів
4. Показники, що характеризують використання матеріальних ресурсів.
5. Аналіз виконання плану матеріально-технічного постачання і складу запасів
6. Аналіз використання матеріальних ресурсів

Питання для дискусії:

1. Які показники використовують при аналізі динаміки основних фондів?
2. Як аналізують наявність, рух і технічний стан основних фондів?
3. За допомогою яких показників характеризують ефективність використання основних фондів?

4. Які основні фактори впливають на фондівдачу і рентабельність основних фондів?
5. Який зв'язок існує між показниками фондоозброєності, фондівдачі і продуктивності праці?
6. У чому суть аналізу інтенсивних та екстенсивних факторів використання виробничого устаткування ?
7. Як виконується перевірка плану постачання потребам виробництва?
8. Перевірка забезпеченості потреби в матеріальних ресурсах договорами на їх постачання.
9. Аналіз показників, які характеризують використання матеріальних ресурсів.

Доповіді

1. Аналіз впливу інтенсивних і екстенсивних факторів на обсяг виробництва продукції.
2. Аналіз виробничого браку підприємства.
3. Аналіз складу й структури довгострокових активів підприємства.

Семінарське заняття № 3

Тема: Використання трудових ресурсів і витрат на виробництво продукції (послуг).

План:

1. Аналіз забезпеченості підприємства трудовими ресурсами.
2. Аналіз обороту і плинності робочої сили.
3. Аналіз фонду оплати праці і його використання.
4. Аналіз впливу трудових факторів на обсяг виробництва.
5. Аналіз витрат на утримання і експлуатацію автотранспорту, механізмів і обладнання.

Питання для дискусії:

1. За допомогою яких показників вивчається динаміка чисельності працівників?
2. Оцінка забезпеченості підприємства трудовими ресурсами.
3. На основі яких показників характеризують інтенсивність руху робочої сили?
4. Що означає плинність кадрів і якими показниками вона характеризується?
5. Показники використання робочого часу.
6. Які фактори впливають на продуктивність праці?
7. Як визначити вплив трудових факторів на зміну обсягу продукції (послуг)?
8. Значення та завдання аналізу собівартості продукції (робіт, послуг).
9. Аналіз собівартості одиниці продукції (послуг).
10. Різниця між аналізом собівартості продукції за економічними

елементами і статтями витрат.

11. Які фактори впливають на зміну матеріальних витрат?
12. У чому суть факторного аналізу фонду оплати праці?
13. Розрахунок впливу економічних елементів операційних витрат на загальну зміну собівартості продукції (послуг)?
14. Показники – індикатори собівартості продукції?

Доповіді

1. Резерви зростання продуктивності праці.
2. Аналіз соціального розвитку підприємства.
3. Класифікація видів витрат і об'єктів аналізу.
4. Система показників рівня витрат і собівартості продукції.

Семінарське заняття № 4 **Розділ 3. Фінансовий аналіз.**

Тема: Фінансовий аналіз роботи підприємства.

План:

1. Аналіз прибутку від реалізації продукції та факторів, які на нього вплинули
2. Аналіз рентабельності
3. Аналіз розподілу і використання прибутку
4. Аналіз майнового стану підприємства.
5. Аналіз показників ліквідності.
6. Аналіз показників фінансової стійкості підприємства.
7. Аналіз показників ділової активності.
8. Аналіз показників рентабельності
9. Оцінка потенційного банкрутства підприємств

Питання для дискусії:

1. Які показники прибутку використовують при аналізі господарської діяльності підприємства?
2. Порядок аналізу прибутку.
3. Які основні чинники впливають на величину прибутку від реалізації продукції (послуг)?
4. Які показники рентабельності застосовують для оцінки господарської діяльності підприємств?
5. Які основні чинники впливають на зміну рівня рентабельності виробничих фондів ?
6. Значення аналізу фінансового стану підприємства.
7. Напрямки аналізу фінансового стану підприємства.
8. Горизонтальний і вертикальний аналіз бухгалтерського балансу.
9. Показники, що характеризують майновий стан підприємства.
10. Основні показники ліквідності.

11. Основні показники фінансової стійкості.
12. Оцінка поточної фінансової стійкості підприємства.
13. Показники ділової активності підприємства.
14. Оцінка потенційного банкрутства підприємства.

Доповіді

1. Методика факторного аналізу прибутку за системою «директ-костінг»
2. Методика аналізу рентабельності за системою «директ-костінг»

6. Теми і питання для самостійної роботи студентів.

Тема. Предмет, об'єкт і завдання економічного аналізу. (2 години)

План:

1. Основні етапи розвитку економічного аналізу.
2. Зв'язок економічного аналізу з іншими науками та дисциплінами.

Література: [Л-2 с.4, Л-4 с.9]

Форма контролю: опитування, перевірка конспекту.

Тема. Метод і методичні прийоми економічного аналізу. (4 години)

План:

1. Економіко-математичні методи, що застосовуються в економічному аналізі.
2. Соціологічні методи, які використовуються в економічному аналізі.

Література: [Л-2 с.14, Л-4 с.19]

Форма контролю: опитування, перевірка конспекту.

Тема. Види аналізу та його інформаційне забезпечення. Організація аналізу господарської діяльності (4 години)

План:

1. Використання ЕОМ в економічному аналізі.
2. Основні етапи й послідовність проведення аналізу господарської діяльності.

Література: [Л-2 с.10, Л-4 с.85]

Форма контролю: опитування, перевірка конспекту.

Тема. Аналіз виробництва й реалізації продукції (робіт, послуг) (2 години)

План:

1. Аналіз впливу інтенсивних і екстенсивних факторів на обсяг виробництва продукції.
2. Аналіз виробничого браку підприємства.

Література: [Л-2 с.56, Л-4 с.196]

Форма контролю: опитування, перевірка конспекту.

Тема. Аналіз довгострокових активів підприємства. (4 години)

План:

1. Аналіз складу й структури довгострокових активів підприємства.
2. Оцінка обґрунтованості планів виробництва продукції за показниками використання виробничої потужності.

Література: [Л-2 с.84, Л-4 с.253]

Форма контролю: опитування, перевірка конспекту.

Тема. Аналіз матеріальних ресурсів та ефективності їх використання. (2 години)

План:

1. Аналіз потреби підприємства в матеріальних ресурсах.
2. Аналіз факторів зміни й виявлення резервів зниження матеріаломісткості продукції та підвищення ефективності виробництва

Література: [Л-4 с. 226]

Форма контролю: опитування, перевірка конспекту.

Тема . Аналіз використання трудових ресурсів і витрат на оплату праці (4години)

План:

1. Резерви зростання продуктивності праці.
2. Аналіз соціального розвитку підприємства.

Література: [Л-2 с.100]

Форма контролю: опитування, перевірка конспекту.

Тема. Аналіз витрат на утримання і експлуатацію автотранспорту, механізмів і обладнання. (2 години)

План:

1. Класифікація видів витрат і об'єктів аналізу.
2. Система показників рівня витрат і собівартості продукції

Література: [Л-2 с.119]

Форма контролю: опитування, перевірка конспекту.

Тема. Аналіз прибутку й рентабельності (4 години)

План:

1. Місце прибутку в системі узагальнюючих вартісних показників, його значення в оцінці стимулювання економічної ефективності роботи підприємства.
2. Система показників рентабельності.
3. Значення рентабельності для оцінки результатів роботи підприємства

Література: [Л-2 с.144, Л-4 с.436]

Форма контролю: опитування, перевірка конспекту.

Тема. Аналіз фінансового стану підприємства. (6 години)

План:

1. Характеристика бухгалтерського балансу як основного джерела інформації для оцінки фінансового стану підприємства.
2. Способи перевірки реальності статей активу й пасиву балансу підприємства.
3. Рейтингова оцінка фінансового стану підприємства.

Література: [Л-2 с.170, Л-4 с.525]

Форма контролю: опитування, перевірка конспекту.

7. Методи активізації навчального процесу

Класичні лекції, лекції проблемного характеру, лекції-бесіди, семінарські заняття, семінари-дискусії, реферування; повідомлення за темою (усна доповідь), розв'язування ситуаційних задач, моделювання та аналіз економічних і управлінських ситуацій, аналіз статистичної інформації індивідуальні консультації для студентів.

8. Система поточного та підсумкового контролю знань.

Поточний контроль: письмове/усне опитування, самостійна робота, презентація (представлення виконаного завдання); тестування, розв'язування аналітично-розрахункових задач; підготовка реферат, тощо.

Підсумковий контроль: залік.

Питання на залік:

1. Зміст економічного аналізу.
2. Предмет і завдання економічного аналізу
3. Економічний аналіз у системі управління підприємством.
4. Зв'язок економічного аналізу з іншими науками і дисциплінами
5. Метод економічного аналізу
6. Прийоми економічного аналізу
7. Сутність, значення та завдання аналізу виробничої програми підприємств МЕТ.
8. Порівняльний аналіз виробничої програми підприємства МЕТ.
9. Факторний аналіз виробничої програми підприємства МЕТ
10. Суть і завдання аналізу ефективності використання основних фондів підприємства МЕТ.
11. Аналіз складу і технічного стану основних фондів
12. Аналіз ефективності використання основних фондів
13. Аналіз використання обладнання і виробничих потужностей підприємства
14. Аналіз зносу і амортизації основних засобів
15. Матеріальні витрати на виробництво продукції.
16. Показники, що характеризують використання матеріальних ресурсів.

17. Аналіз виконання плану матеріально-технічного постачання і складу запасів
18. Аналіз використання матеріальних ресурсів
19. Мета, завдання та джерела інформації аналізу використання трудових ресурсів підприємства.
20. Аналіз забезпеченості підприємства трудовими ресурсами.
21. Аналіз обороту і плинності робочої сили.
22. Аналіз продуктивності праці.
23. Аналіз трудомісткості продукції.
24. Аналіз технічного оснащення праці.
25. Аналіз фонду оплати праці і його використання.
26. Аналіз впливу трудових факторів на обсяг виробництва.
27. Аналіз використання трудових ресурсів
28. Значення, об'єкти, завдання аналізу собівартості продукції
29. Аналіз собівартості продукції за елементами затрат
30. Аналіз собівартості продукції за статтями калькуляції
31. Аналіз витрат на утримання і експлуатацію автотранспорту, механізмів і обладнання.
32. Аналіз прямих трудових витрат
33. Аналіз витрат на обсяг виробництва і управління
34. Аналіз складу і динаміки балансу прибутку
35. Аналіз прибутку від реалізації продукції та факторів, які на нього вплинули
36. Аналіз рентабельності
37. Аналіз розподілу і використання прибутку
38. Методика підрахунку резервів збільшення суми прибутку та підвищення рентабельності
39. Суть і завдання аналізу фінансового стану підприємства.
40. Аналіз майнового стану підприємства.
41. Аналіз показників ліквідності.
42. Аналіз показників фінансової стійкості підприємства.
43. Аналіз показників ділової активності.
44. Аналіз показників рентабельності
45. Оцінка потенційного банкрутства підприємств.

9. Критерії оцінювання результатів навчання студентів

Оцінювання знань за 4-бальною системою:

Оцінка "5" (відмінно, високий рівень) ставиться тоді, коли студент: дає повні відповіді на запитання щодо методичних прийомів економічного аналізу, зокрема методи первинної обробки даних, факторного аналізу, економіко-математичні; дає правильне визначення понять економічний аналіз, синтез, фактор, причина; при вирішенні завдань використовує різні методичні прийоми аналізу; знає де взяти інформацію для проведення

економічного аналізу певного підрозділу підприємства; точно формулює свої думки і обґрунтовує їх; послідовно, зв'язно викладає матеріал, логічно міркує; виявляє вміння ілюструвати теоретичні знання, наводить приклади, аналізує; виявляє глибокі систематизовані знання теоретичного та практичного матеріалу на рівні творчого використання.

Оцінка «4» (добре, достатній рівень) ставиться тоді, коли відповідь в основному задовольняє ті самі вимоги, що й на відповідь на оцінку «5», але робить незначні помилки при відповіді на теоретичні питання, допускає невеликі неточності при проведенні економічного аналізу і виконує завдання на рівні аналогічного відтворення.

Оцінка «3» (задовільно, середній рівень) ставиться тоді, коли студент знає і розуміє основні положення теми, але: не досить глибоко володіє матеріалом, допускає помилки, при визначенні методів економічного аналізу; у відповіді немає послідовності, чіткості; допускає помилки при проведенні факторного аналізу; при виконанні завдання не може ефективно використовувати наявний наочний матеріал; виявляє основні знання в обсязі, необхідному для подальшого навчання і роботи на рівні репродуктивного відтворення.

Оцінка «2» (незадовільно, початковий рівень) ставиться тоді, коли студент не орієнтується в матеріалі, допускає істотні помилки, що спотворюють зміст вивченого розділу, виявляє серйозні пробіли в знаннях основного матеріалу, допускає грубі помилки на рівні нижче репродуктивного відтворення.

10. Література

Основна

1. Волкова Н. А., Подвальна Н. Е., Семенова К. Д. Економічний аналіз: навч. посібник. Одеса: ППЦ «Белка». 2020. 240 с.
2. Костюк В. О. Техніко-економічний аналіз діяльності підприємств міського господарства. Харків: ХНАМГ, 2018. 223 с.
3. Микитюк В. М., Паламарчук Т. М., Русак О. П. та ін. Основи економічного аналізу : навч.-метод. посібник / за ред. В. М. Микитюка. Житомир: Рута, 2018. 440 с.
4. Цал-Цалко Ю. С. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник. / За ред. Ю. С. Цал-Цалко. Житомир: "Спілка економістів України", 2012. 609 с.

Додаткова.

5. Волкова Н.А., Волчек Р.М., Гайдаєнко О.М. та ін. Економічний аналіз: навч. посібник. / за ред. Н.А. Волкової. Одеса: ОНЕУ, 2015. 310с.
6. Кулик А.В. Теорія економічного аналізу: навч. Посібник. Київ: ДП «Вид.дім «Персонал», 2018. 452с.

Інформаційні ресурси

7. Костюк В. О. Моделювання і факторний аналіз рівня доходності трамвайно-тролейбусних підприємств. // Комунальне господарство міст. Серія : Економічні науки. 2017. Вип. 133. С. 2-7. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/kgm_econ_2017_133_3 (дата звернення: 30.08.2022)

Додатки

Перелік тем для доповіді:

1. Усунення впливу інфляційних факторів для забезпечення зіставлення показників
2. Соціологічні методи, що використовуються в економічному аналізі. Анкетний метод дослідження, опитування суб'єктів аналізу
3. Аналіз впливу інтенсивних і екстенсивних факторів на обсяг виробництва продукції.
4. Аналіз виробничого браку підприємства.
5. Аналіз складу й структури довгострокових активів підприємства
6. Резерви зростання продуктивності праці.
7. Аналіз соціального розвитку підприємства.
8. Класифікація видів витрат і об'єктів аналізу.
9. Система показників рівня витрат і собівартості продукції

Приклад різнорівневого завдання.

Початковий рівень – по 0,5 бала

1. З яких предметів виник економічний аналіз як наука:
 - 1) математики;
 - 2) фізики;
 - 3) бухгалтерського обліку;
 - 4) хімії.
2. Перша назва економічного аналізу:
 - 1) «Аналіз балансу»;
 - 2) «Розрахунковий аналіз»;
 - 3) «Балансознавство»;
 - 4) «Економічний аналіз».
3. Аналіз з грецької мови це:
 - 1) об'єднання частин в єдине ціле;
 - 2) поділення цілого на частини;
 - 3) опис окремої частини;
 - 4) економічні процеси.
4. В перекладі з грецького «аналіз» – це:
 - 1) узагальнення показників;
 - 2) специфіка показників;
 - 3) групування показників;
 - 4) розкладання цілого на частини.

Середній рівень – 1 бал.

Дати визначення:

Аналіз –

Синтез -

Індукція -
 Дедукція -
 Економічний аналіз –

Достатній рівень – 1 бал

Охарактеризувати становлення та тенденції розвитку економічного аналізу в Україні

Високий рівень – 1 бал

Розрахувати середньорічну заробітну плату робітників транспортного підприємства, коли відомо :

Таблиця. Фонд оплати праці і середня заробітна плата бригади робітників комунального підприємства

Бригада	Середня зарплата за рік, тис. грн./ чол. (x)	Фонд оплати праці, тис.грн (.M)
Перша	12,0	120,0
Друга	15,5	310,0
Разом	x	430,0

Зразок ситуаційних задач

Приклад задачі

Оцініть зміни і тенденції у динаміці використовуючи такі показники:

- абсолютний приріст;
- темп зростання (росту);
- темп приросту;
- абсолютне значення одного відсотку приросту

Таблиця. Динаміка основних показників середньої заробітної плати

Рік	Середня зарплата 1роб.грн.	Абсолютний приріст, грн.		Темп зростання, %		Темп приросту, %	
		Базисний	Ланцюговий	Базисний	Ланцюговий	Базисний	Ланцюговий
2016	6400	X	X	X	X	X	X
2017	6900						
2018	8000						
2019	8500						
2020	9200						

Приклад задачі

Розрахувати середньорічну заробітну плату робітників транспортного підприємства, коли відомо :

Таблиця Фонд оплати праці і середня заробітна плата бригади робітників комунального підприємства

Бригада	Середня зарплата за рік, тис. грн./ чол. (x)	Фонд оплати праці, тис.грн (.М)
Перша	12,0	120,0
Друга	15,5	310,0
Разом	x	430,0

Зразок питань для самопідготовки

1. У чому полягає сутність аналізу?
2. Що виступає предметом і об'єктом економічного аналізу?
3. Зміст управлінського та фінансового аналізу?
4. Охарактеризуйте метод порівняння.